

nu det første Punkt angaaer, at Lovforslaget ikke er tilstrækkelig klart til at kunne praktisk indføres i Livet, saa er derom talt saa meget, at det vel ikke vilde være let at overtøye No-gen, som ikke allerede er overtøyet derom ved hvad der er anført; men jeg skal blot indde-gaae nogle Grunde, jeg kunde næsten sige nogle Udflygter, som ere søgte derimod, og jeg vil da først i Almindelighed bemærke, at der er intet Lovforslag, som saa meget trænger til at være detailleret og udførligt som det, der gaaer ud paa, ved positive Bestem-melser at forandre den Tilstand, som ved tid-sligere Love og Sædvaner er udviklet og be-fæstet, til en ganske ny Skikkelse. Maaskee vil man sige, at i Lande, hvor den Form og Ud-vikling, hvortil dette Forslag vil føre os hen, ganske eller tilnærmelsesviis findes, er der saa og ikke udførlige Love derom; det kan saa være; men der er den hele Orden og Skik ikke ble-ven skabt og indført ved Lov paa eengang, men har udviklet sig af sig selv gennem en lang Tid; men naar man pludselig vil bort-tage dem, som efterhaanden ere blevne til hos os, og ved Lov sætte noget ganske Nyt og Andet istedet derfor, saa skal man gjøre det paa en saadan Maade, at Folket, uforstyrret af alle de gamle Grundringer, som skulle udskeltes af deres Sind, kan komme ind i den ny Skikkelse og finde sig tilrette deri. Naar man dernæst har beraabt sig paa, at, hvad der manglede i Lovudkastet kunde udfyldes ved Regulativer, og at hertil maatte Indenrigsministeren, Ju-stittsministeren saavelsom ogsaa de andre Mi-nistre hjælpe, saa vil jeg spørge: hvor i Lov-forslaget er det Punkt, hvor Ministrene finde en aaben Dør, hvor de kunne gaae ind med deres Regulativer og skaffe dem Plads, ved Siden af de Forretningsordener, som baade de større og de mindre Communeraader selv fore-skrive sig og vedtage? Saameget om det første Punkt. Jeg sagde dernæst, at Lovforslaget ikke førte til det Maal, det havde foresat sig, at modarbejde Centralisationen og tillige Bureau-kratiet. Man kan i denne Henseende ikke fuld-ständig domme om, hvorledes Loven vilde virke, fordi Grændsen mellem Communallivet og Com-munalbestyrelsen og Statslivet og Statsstyrel-sen i Forslaget er trukken saa ubestemt, at man

ikke paa nogen Maade kan see, hvormeget der af Statsbestyrelsens Apparat kunde falde bort, naar dette Lovforslag var blevet til Lov, og hvormeget af dette Apparat der alligevel maatte blive tilbage. Men den tilsligede Decentrali-sation, for at bruge det fremmede Ord, vil i ethvert Tilfælde af andre Grunde ikke indtræde; den vil ikke indtræde, fordi de enkelte Commu-ner ere satte under et endnu strengere For-mynderskab af Landdagen, end de hidtil have været satte under Formynderskab af andre Au-toriteter, og dernæst, hvad enkelte Landskredse angaae, fordi disse Landskredse ere gjorte saa store, at deres Størrelse modstræber dette Die-meed. Det Væsentlige, man skal efterstræbe, ved at lade Kommunen styre sine egne Anliggen-der uden formegen Indblanding af Staten, er, at Landsdelenes Individualitet saaer den rette Indflydelse, at deres individuelle Natur, Inter-esser og Forhold blive de raadende, saavidt Statens almindelige Formaal tillade det. Men dette kan ikke skee, naar man, ikke blot over-springende alt det historisk Givne, men tillige glemmende alle naturlige Forhold, uden videre flaaer Saameget og saa Forskjelligt sammen under Navn af Commune, som man her vil, ved at gjøre hele Jylland til een saakaldet Landskreds; naar man vil, at de communale Forhold skulle umiddelbart gaae fra hvert jydsk Communeraad eller Sogneraad til en for hele Jylland fælles Landdag; naar man vil, at saasnart man for-lader det enkelte Sogn, saa skal, uden nogen Mellemled mellem dette og Landdagen, det, der interesserer Beboerne af Veile Amt og det syd-vestlige frugtbare Jylland og hvad de kunne stræbe at foretage sig ved communale Midler, forhandles under Et med hvad der ønskes, stræbes og foretages i Ringkjøbing Egnen eller oppe i Vendsyssel. Den hele indivi-duelle Character, som skal betegne Commu-nalbestyrelsen, ogsaa paa dens høiere Trin, falder bort. Naar man maaskee vil sige, at selv denne største Landskreds ikke er større end de større Communer paa visse andre Steder, ikke større end de franske Departementer, saa tænker man vel paa Befolkningen, men man tænker ikke paa Udstrækningen og paa de for-skjellige Naturforhold, som Udstrækningen med-fører; tager man Hensyn hertil, viser Sam-